

Osmnáct otázek k SEPNO

Těsně před koncem roku 2017 oznámilo Ministerstvo životního prostředí, že se systém SEPNO pro elektronické ohlašování přepravy nebezpečných odpadů (NO) nerozjede od 1. ledna 2018. Začátek této evidence byl posunut na 2. květen 2018.

Společnost INISOFT s. r. o., která software pro MŽP vyrobila, zpracovala odpovědi na otázky, často kladené odbornou veřejností.

■ Jaký je současný stav systému SEPNO?

Již 18. října 2017 byl zveřejněn Datový standard pro ohlašování. Nyní probíhá testovací provoz pro připojení třetích stran, od 1. února 2018 je aplikace zpřístupněna uživatelům s tím, že ostrý provoz (povinné ohlašování přepravy nebezpečných odpadů) nastane 2. května 2018. Dne 22. prosince 2017 byl rovněž spuštěn informační webový portál SEPNO <https://www.sepno.cz/>, na kterém můžete získat množství informací včetně možnosti stáhnout si uživatelskou příručku nebo poslední verzi Datového standardu.

■ Jakým způsobem bude ohlašování přepravy NO probíhat?

Podle platné legislativy (§ 40 zákona č. 185/2001 Sb.) lze využít informačních systémů třetích stran (tzn. komerční software), které Datový standard implementují, nebo je možné evidovat přepravy prostřednictvím webového formuláře SEPNO (pomocí internetového prohlížeče).

■ Jak získám přístupové údaje do SEPNO?

Přihlašovací údaje uživatelských účtů jsou společně se systémem ISPOP. Správce subjektu v ISPOP je automaticky správcem subjektu v SEPNO. Správce subjektu může přidělit další oprávnění na subjekt resp. jeho provozovny uživatelům ISPOP, kteří k danému subjektu náleží. Stejně tak

je možné v ISPOP registrovat zmocnění do SEPNO.

■ Kdo přepravu ohlašuje? Příjemce nebo odesílatel nebezpečného odpadu?

Zákon o odpadech č. 185/2001 Sb. v § 40 připouští obě možnosti. Povinnost ohlásit každou přepravu nebezpečného odpadu před jejím zahájením má přednostně odesílatel odpadu (odstavec 2 a 3), ale odstavec 5 připouští přesunutí této povinnosti na příjemce odpadu. (Odesílatelům doporučujeme přenesení této povinnosti smluvně ošetřit.)

■ Jak poznám, že je chystaná přeprava řádně ohlášená?

Každý ohlášený záznam přepravy, odeslaný do systému SEPNO, je nejprve zkontrolován. Pokud systém nalezne nějaké problémy, vrátí seznam chyb, resp. varování. Pokud je vše v pořádku, ohlášení je přijato a přepravě je systémem přidělen jedinečný kód, tzv. identifikační číslo ohlašovacího listu (IČOL). IČOL je klíčový údaj uvedený v ohlašovacím listu přepravy nebezpečných odpadů (OLPNO).

■ Až bude systém zprovozněn, musím dohlásit přepravu z počátku roku 2018?

Ne. Stejně jako pro ohlášení za celý rok 2017 podle sdělení Odboru odpadů MŽP i pro období roku 2018 až do dne 1. května nebudou data v SEPNO považována za ohlášení přepravy nebezpečných odpadů ve smyslu zákona o odpadech.

■ Když je vše centrálně evidováno elektronicky, musím vést stále ještě evidenci?

Bohužel ano. V zákoně č. 185/2001 Sb. v § 24 zůstala povinnost „uchovávat doklady související s přepravou po dobu 3 let“ i povinnost „vést evidenci“. Potřebné dokumenty lze ze systému SEPNO snadno stáhnout nebo vytisknout.

■ Týká se mě ohlašování přepravy nebezpečných odpadů, i když neplním roční limit 100 kg nebezpečného odpadu?

Pozor, toto je nebezpečná záměna s úplně jinou problematikou! Pokud jsou odpady přepravovány mimo areál provozovny, ohlašuje se každá přeprava (před jejím zahájením) bez ohledu na množství přepravovaného nebezpečného odpadu.

■ V naší firmě používáme provozní informační systém, v Příkazu k jízdě v něm mám vyplněné prakticky všechny údaje pro SEPNO. Abych přepravu ohlásil, musím je ručně znovu přepisovat do webového formuláře SEPNO?

Přesně pro takové případy je určen Datový standard. Nechte si do vašeho provozního systému doprogramovat přímé spojení s webovou službou SEPNO a bez webového formuláře, resp. webové aplikace se zcela obejdete.

■ Nedokážu si představit, jak to bude fungovat. Tři pracovní dny na úpravu záznamu, doplnění všech změn a potvrzení ohlášení je hrozně málo.

Ano, to je častá připomínka, ale teprve praxe ukáže, jak moc je pro firemní sféru splnění této podmínky náročné. Zcela zásadní pro proces ohlašování je, zda přepravu bude ohlašovat odesílatel či příjemce odpadu, neboť za údaje o přepravě, tudíž právo upravovat její záznam, je zodpovědný ohlašovatel. A jelikož více informací o přepravovaných odpadech má zpravidla jejich příjemce (oprávněná osoba, zařízení s IČZ, kde např. teprve dojde ke zvážení odpadu), tak je praktičtější, když se ohlašování ujme právě příjemce odpadu.

V případě, kdy přepravu ohlašuje odesílatel odpadu, ohlásí před zahájením přepravy do systému. Po ukončení přepravy čeká, až mu příjemce zašle přesné údaje o nákladu, aby jej (jako jediný, kdo může) opravil podle skutečnosti. Když je s úpravou záznamu o přepravě hotov, dá to na vědomí příjemci odpadu, který (jako jediný, kdo může) záznam potvrdí.

V případě, kdy přepravu ohlašuje příjemce odpadu, vše provádí sám, obejde se bez součinnosti odesílatele.

■ Jsme původci nebezpečného odpadu, přepravu za nás bude ohlašovat příjemce (oprávněná osoba, stacionární zařízení). Budeme mít k této evidenci také přístup?

Pokud máte přístup do ISPOP (tedy i do SEPNO), tak ano. Každý uživatel SEPNO má přístupný každý záznam o přepravě, ve které jeho subjekt figuruje jako odesí-

Hlášení přepravy nebezpečných odpadů pojede elektronicky až od května (foto zdroj: Likvidace odpadu, a. s.)

latel nebo příjemce odpadu, příp. je těmito subjekty zmocněný.

I když upravovat záznam může pouze ohlašovatel, každá změna záznamu přepravy je všemi těmito stranami sdílena. Každá změna v evidenci se jim zobrazí, ať byla učiněna jakýmkoliv uživatelem z jakéhokoliv systému.

■ V naší společnosti máme jediný účet do ISPOP. Pro SEPNO bychom potřebovali rozdělit právo zadávat přepravu na jednotlivé provozovny. Bude to možné?

Sdílení jediného účtu více uživateli nedoporučujeme obecně. Každá změna záznamu o přepravě je podrobně protokolována, uživatelé SEPNO mohou sledovat kdy, co, který uživatel změnil. Navíc je možné každému uživateli přidělit právo ohlašovat, potvrzovat nebo pouze prohlížet záznamy přepravy pro daný subjekt či dokonce pouze pro vybranou provozovnu.

Správce subjektu by měl každému uživateli vytvořit jeho vlastní účet a nastavit mu optimální práva.

■ Mohu potvrzenou přepravu ještě editovat, doplnit změnu, opravit chybu? Třeba půl roku nazpět?

Potvrzením záznamu přepravy dojde k jeho uzamčení před dalšími změnami. Jeho další editace, např. oprava objevené chyby je možná pouze stornem tohoto záznamu spojeným s jeho náhradou novým, opraveným záznamem.

■ Jak spolu souvisí průběžná evidence odpadů, přepravy nebezpečných odpadů a přepravy podle ADR?

Pouze částečně. Všechno to jsou samostatné legislativní povinnosti spojené s předáním nebezpečného odpadu mezi dvěma subjekty. Je pravda, že tyto evidence často obsahují totožné údaje, a proto je užitečné používat specializovaný informační systém, který umožní z jedné dat vytvářet požadované evidence v legislativním rozsahu.

■ V rámci jediného svozu nemocničního odpadu svezeme desítky stanovišť, velké množství odpadů. Jak dlouho mi bude trvat zadání ohlášení takové přepravy?

Pro objemnější agendu přepravy nebezpečných odpadů (desítky přeprav denně) doporučujeme používat nějaký informační systém (třetí strany) připojený k SEPNO pomocí webové služby. Ale i webová aplikace umožňuje zefektivnit složitější zadávání pomocí dvou nástrojů. Prvním z nich je možnost uložit si vzorovou, typickou, často zadávanou přepravu jako předlohu tzv. šablonu a místo prázdného formuláře vkládat nový záznam z těchto uživatelských šablon. Další možností je nový záznam vytvořit kopii již existujícího záznamu. Takže i složitější přepravu bude možné ohlásit opakovaně za několik sekund.

■ Jsem nepodnikající fyzická osoba. Jak se mě SEPNO dotýká?

Pokud budete odesílatelem nebezpečného odpadu, přepravu do SEPNO neohlašujete. (§ 40 zákona 185/2001 Sb., odstavec 7)

■ A co nasmlouvaní dopravci nebezpečných odpadů, jak se těch týká SEPNO?

I přepravce je povinen tři roky uchovávat doklady související s přepravou (§ 24 zákona č. 185/2001 Sb., odstavec 1), i když není ani odesílatelem ani příjemcem nebezpečného odpadu. Do SEPNO ale přístup mít nemusí, neboť, i kdyby měl takový dopravce do SEPNO přístup, záznam přepravy nebude mít přístupný, pokud není navíc odesílatelem nebo příjemcem.

■ Co když bude mít systém výpadek? Jak mám postupovat?

V případě přerušení provozu IS je možné přepravu nebezpečných odpadů uskutečnit tzv. na dva exempláře ohlašovacího listu (jeden potvrzený příjemcem pro odesílatele a jeden pro příjemce). Všechny výpadky systému jsou evidovány a doba nedostupnosti je odpovídajícím způsobem u všech zákonných lhůt zohledněna.

Příjemce je pak povinen do SEPNO do tří pracovních dnů provést všechny potřebné úkony, např. doplnit chybějící přepravy. (§ 40 zákona č. 185/2001 Sb., odstavec 8)

Více naleznete na webových stránkách www.inisoft.cz, včetně řady seminářů na toto téma.

Zdroj: Inisoft

8. února 2018, hotel DAP, Praha

Financování vodárenské infrastruktury

10. ročník tradiční konference je určen municipalitám a vodárenským společnostem, tedy vlastníkům vodárenské infrastruktury a provozním firmám. V komplexně pojatém programu přinese odpovědi na aktuální otázky, které souvisejí s rozvojem a provozováním infrastruktury vodovodů a kanalizací.

Stav čerpání dotací z EU a výhled do dalšího programového období ❖
 Proč kromě regulace je potřeba i vize ❖ Předběžné výsledky benchmarkingu ve vodárenství za rok 2016 ❖ Monitoring vodohospodářských projektů (OPŽP) ❖ Zjednodušený finanční model pro oddílný model provozování ❖
 Legislativní změny v oboru vodovodů a kanalizací ❖ GDPR v utilitárních společnostech - povinnosti pro provozovatele VaK ❖ Výsledky pilotních projektů v oblasti Smart Meteringu ❖ a další...

Přednášející: Jan Kříž Ministerstvo životního prostředí, Želmíra Macková, Ministerstvo zemědělství, Jakub Němec a Gabriela Baštářová, SFŽP ČR, Pavel Válek, IoT Water, Antonín Raizl, EY Česká republika; a další.

Přijďte se seznámit s nejnovejšími aktualitami z oblasti provozování vodovodů a kanalizací.

www.bids.cz/voda

Komunální odpad 2024+

Cesta k oběhovému hospodářství

28. února 2018
hotel International Prague, Praha

Problematika odpadového hospodářství ve vztahu k nové legislativě a změnám po roce 2024. Konference je určena zástupcům municipalit a nabídne možná řešení související s problematikou provozování odpadového hospodářství, například formou oběhového hospodářství.

- ❖ Příprava nové legislativy odpadového hospodářství v ČR ve vazbě na nové cíle EU
 - ❖ Odpadové hospodářství z pohledu Svazu měst a obcí ČR
 - ❖ Koncepce krajů pro hospodaření s odpady po roce 2024
- ❖ Financování technologické změny v OH v souvislosti s omezením skládkování
 - ❖ Zastřené souvislosti v odpadovém hospodářství
 - ❖ Cirkulární ekonomika v praxi
 - ❖ a další...

Přednášející: Jan Maršák, Ministerstvo životního prostředí, Vladimír Ucekaj, EVEC Brno, s.r.o., Barbora Tomčalová, Svaz měst a obcí ČR, Jaroslav Vodáček, expert na odpadové hospodářství EY Česká republika; a další.

Přijďte se dozvědět více o možných řešeních při nakládání s odpadem a možnostech oběhového hospodářství pro Vaši obec!

www.bids.cz/odpady